Ч. 268 (14.165). Львів, вівторок 8. жовтня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem Рік L VI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічне 15·00 „ Піврічне 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Німеччина невдоволена промовою Болдуіна.

БЕРЛІН, 7. 10. ПАТ. Вчорашня промова Болдуіна на конгресі консерватистів викликала в німецьких колах велика нетаєне невдоволення. Жалюгідне є те, що британський премієр тому, що хотів здобути прихильність Франції для англійських санкційних плянів, згадав про те, що на континенті істнує великий озброєний нарід і при тім мав на думці Німеччину.

Німеччина ніколи не погодиться на те, щоб над її бажанням мира ставили знак запиту та надалі відносились до неї з застереженнями й недовірям.

Поширення італійсько-абісинського конфлікту на Египет.

ПАРИЖ, 7. 10. ПАТ. Часопис „Промисловий День“ повідомляє з Каїро про масову втечу египетських капіталів до швайцарських банків зі страху, щоб італійсько-абісинський конфлікт не поширився на Египет і англійсько-египетський Судан.

НАСЛІДНИК ЕГИПЕТСЬКОГО ПРЕСТОЛУ В ЛЬОНДОНІ.

Наслідник египетського престолу відіхав у неділю на чердаку кружляка „Девоншір“ з Александрії до Льондону.

Концентрація італійських воєнних кораблів на Червоному Морі.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. „Таймс“ повідомляє з Льондону: Італія сконцентрувала на Червонім Морі 25 воєнних кораблів, між якими є кружляк „Таранто“, 4 підводні човна, кілька контртордедовців, канонірок і менших допоміжних кораблів.

КОНТРОЛЮЮТЬ ВАНТАЖІ БРИТІЙСЬКИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Часопис „Стар“ повідомляє: У східній частині Середземного Моря італійські воєнні кораблі затримали деякі британські торговельні кораблі домагаючись інформацій про перевіз вантажу. Капітани повідомили негайно телеграфічно про це корабельні товариства. Деякі з них відмовились виконати домагання італійців, які не реагували на відмову.

Кільчасті дроти на Мальті.

ЛЯ ВАЛЕТТА, 7. 10. ПАТ. Влада на острові Мальті видала розпорядки осторожности. Розтягнули кільчасті дроти на побережжі, де можуть осідати літаки. Скріпили залогу. Військо, що приїхало, має відділ саперів, протилетунської артилерії, санітарні й летунства. Сподіються, що приїде 5 полків. Фльотиля торпедовців і підводних човнів стежить недалеко острова й робить вправи.

Жахлива доля наїздників.

„Шікаго Трібюн“ повідомляє, що відділ пор. Бенді зі 180 вояків попав під Адіграт в абісинську засідку. Після завзятого бою 8 італійських вояків, між ними командант компанії дістались у неволю войовничого племени Данакіль. Спроби відбити полонених не повелися. Щойно на другий день італійські стежі найшли полонених на 30 км. від місця зудару.

Чотирох із них іще жило, інші померли з упливу крови. Всім їм пообтинано праві долоні і стопи.

Ствердили теж, що на них *переведено жорстоку операцію*, яку звичайно данакілі виконують на полонених: *позбавили їх мужеськости.* На грудях команданта італійської компанії, що згинув, почіпили таку карточку з італійським написом: *Така доля постигне кожного наїздника Абісинії.*

—o—

Англійська преса гостро критикує мін. Ляваля.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Низка англійських щоденників гостро критикує мін. Ляваля закидаючи йому, що веде політику, щоб відсунути санкції проти Італії. „Дейлі Геральд“ пише: Ляваль бажає намовити Мусоліні, щоб вдоволився військовими тріюмфами під Адуею. Одночасно хоче виєднати згоду від мін. Ідена, що В. Британія не буде домагатись уже санкцій. За припинення акції італійської армії Ляваль хоче намовити своїх товаришів у Лізі Націй, щоб погодилися на більші уступки ніж пропонував комітет 5-ох. Мін. Іден спротивиться цим заходам.

„Ню Кроніклъ“ нападає теж на Ляваля і пише, що члени Ради Ліґи Націй на засіданні в суботу виявили мало відваги і тільки завдяки мін. Іденові, який вимагав поспіху, дійшло до рішення.

„Дейлі Телеграф“ пише, що Франція хоче обмежити санкції тільки проти деяких сировців, які потрібні Італії для воєнного промислу. Зате В. Британія рішуче буде домагатись господарських і фінансових санкцій, які заторкнуть теж італійський експорт. Таким чином відбереться Італії ринки збуту і тимсамим доплив закордонних девіз, потрібних до заплати необхідних закупів.

Англійська преса дуже прихильно ставиться до акції през. Рузвельта.

Кінець спору еспанських королів.

На днях скінчився династичний спір в королівській еспанській фамілії, що тривав понад 80 років і коштував не лише багато грошей, але й крови. Полягав він в тому, що Альфонс XII, батько останнього короля, захопив престіл, до якого згідно з конституцією, мав право його свояк Дон Карльос. З цього виникла громадянська війна, яка тривала близько 10 років, аж нарешті Альфонс переміг і видалив свого суперника з Еспанії. Від того часу обидві вітки еспанських Бурбонів жили в найгіршій незгоді. Тепер прийшло до згоди, не тому, що всі видалені з Еспанії, але тому, що син Альфонса має одружитися з внукою дон Карльоса. Таким чином, коли прийде до реставрації монархії в Еспанії, на що сильно зносяться, обидві ворожі династії зазнаються на престолі.

—o—

Основні зміни соймового реґуляміну.

Львів, 7. X. 1935.

Новий реґулямін сойму, як і слід було очікувати, має низку постанов, прийнятих головно у звязку з тим, що в нових законодатних органах нема політичних клюбів. І — це найважніші різниці в порівнанні з попередніми реґулямінами.

Відсутність політичних партій на терені сойму мусіла перш за все викликати зміни в обсаді соймових комісій. Раніше членів комісій делегували партійні соймові клюби. Канцелярія сойму на підставі чисельної сили окремих партійних клюбів означувала системою де Гондта, скільки місць у соймових комісіях припадало окремим соймовим клюбам, а ті клюби вже самі визначували, хто з послів даного клюбу входить в ту або іншу комісію. Бувало навіть і таке, що впродовж одного і того самого засідання мінялись члени комісії, що репрезентували у ній дану соймово-політичну групу. Тепер склад комісії незмінний. Членів комісії поіменно вибирає сойм, при чому ніхто з послів не має права відмовитись від мандату члена комісії (арт. 24). Зголошування пропозиції щодо персонального складу комісій переходить в першу чергу на маршала сойму, але очевидно і сам сойм може зголосити своїх кандидатів. Новий вигляд комісії, а саме незмінність її персонального складу, з конечности мусів викликати постанову дисциплінарного характеру, яка забезпечувала би потрібний кворум для засідань комісій. Посли-члени комісій за неприсутність на засіданні комісії тратять 5% зі своїх місячних діет, приблизно 50 золотих за кожне засідання.

Як бачимо, обовязки послів стали тяжчими але цьому збільшенню обовязків відповідає збільшення прав окремого посла. Відтепер кожний окремий посол має право сам у своєму імені зголосити проект закону, внесок та інтерпеляцію (арт. 33). Досі, в попередніх соймах, це могли робити тільки групи послів, менші чи більші. (до 1930 р. — з 15 осіб, від 1930 р. — з 30-х послів). Також збільшились права окремих послів щодо участи в соймових дебатах. Поки істнували партії (клюби), у дебатах на пленумі сойму брали участь саме лише партії. І тут тільки для більших партій (клюбів) був загарантований голос. Менші партії, не кажучи вже про поодиноких послів, ніколи не були певні, чи будуть вони мати голос у дискусії, головно якраз при найважніших і найцікавіших політичних справах. Траплялось, що й Український Клюб часом не доходив до голосу, хоч він репрезентував увесь кількаміліоновий національний колектив. Тільки при одній буджетовій дискусії кожна партія і кожний посол мав запевнену можливість промовляти, але тільки впродовж згори означеного — мінімального — числа хвилин.

Тепер кожний посол має право забирати голос в дискусії при кожній справі. Але у звязку з цим треба було зробити, щоб не провадилась в безконечність дискусія. І тому зазначається постанова, що посол може промовляти засадничо пів години, але колиб затягалась дискусія, то маршал може обмежити час промови до 15 хвилин, а за згодою сойму — і до 5 хвилин. Оскільки би і це не помогло та лишалось би ще багато промовців, маршал може зажадати, щоб ті промовці визначили двох генеральних промовців — одного „за“ й другого „проти“ даного законопроекту. Колиб цього вони не зробили, тоді сам маршал визначає таких генеральних промовців. Очевидно, що при дискусії над буджетом ці обмеження можуть бути ще більші, бо тоді не можна перейти границь часу, згори призначеного на цілу дискусію.

Очевидно, право промовляти на пленумі сойму само собою ще не може збільшити впливу поодиноких послів на зміст законопроекту. Тут важнішу ролю має можливість брати участь у комісійних засіданнях. Ясно, що не можна було кожному послові дати право брати участь в кожній комісії, бо тоді комісії перетворились би в пленум. Однак автори нового регуляміну виходили з засади, що кожний посол має рівні і повні права. Тому, щоб погодити ті річи, регулямін дає кожному послові право зголосити свої завваги щодо законопроекту референтові цієї справи в комісії*).

Другою можливістю вплинути на зміст законопроекту є право зголошувати поправки до законопроекту вже на пленумі сойму. Дивне, що під цим оглядом регулямін сильно обмежує можливість, щоб вирішали такі поправки. Тут посол, що зголошує поправку, мусить порозумітись з референтом комісії. Оскільки до порозуміння між ними не дійде, то посол свою поправку віддає на рішення маршала і маршал або піддає її під голосування або відкидає.

Оце ті нові постанови регуляміну, що їх спричинив новий характер сойму — сойму без політичних партій.

---

*) Крім того, комісія може покликати на комісію окремих послів та дати їм змогу умотивувати своє становище.

Можливости анґльо-італійської війни.

(Військово-політичний огляд.)

Недавно на шпальтах „Діла“, пишучи про абісинсько-італійський спір, зазначили ми, що вважаємо отверту війну між Італією та Анґлією з приводу Абісинії надто невигідною для обидвох сторін, щоби вона могла вибухнути. Однак відомости про зосередження анґлійських сил у Середземному Морі нібито вказують на те, що всеж анґлійці можуть заризикувати отверту боротьбу, тому на часі оцінити вигляди тієї боротьби. Підтримуємо первісне твердження, що та боротьба настільки для обидвох сторін невигідна, що пускатися на неї булоб великим газардом.

ВІЙНА МОЖЛИВА НА МОРІ І НА СУХОДОЛІ.

Війна між Італією та Анґлією може вестися як на морі чи у повітрі, так і на суші. Тереном боротьби на морі може бути цілий простір Середземного Моря, тереном боротьби у повітрі той самий простір Середземного Моря, крім того для Італії ціла її територія а для Анґлії територія її кольоній та опірних пунктів у північно-східній Африці, Передній Азії, на Пиринейському півострові та на островах Середземного Моря. Називаючи ті райони, виходимо з заложення, що Італія не відважиться на спробу перелету над невтральними державами, щоби напасти на саму Анґлію (острів), що вона може теж зробити, поборюючи лише деякі технічні труднощі.

Боротьба на суходолі можлива, бо обі держави мають сухопутні кордони у кольоніях і в районах протекторатів. Із них найважніший кордон лібійсько-єгипетський, еритрейсько-єгипетський; менше важний кордон у Сомалі та сомальсько-суданський.

Оцінім по-перше можливости боротьби на морі, бо море ділить від метрополій ті терени, на яких можлива сухопутня боротьба на суходолі, і вислід морської боротьби рішатимуть про вислід війни.

ПИТОМІ ПРИКМЕТИ МОРСЬКОЇ ВІЙНИ.

Щоби зясувати собі ті вигляди, що їх може мати кожна сторона, скажемо кілька слів про загальні питомі риси кожної збройної боротьби на морі, зокрема в умовинах сучасної техніки.

а) Мета фльоти: бльокада, бомбардування, десанти.

Кожна морська збройна сила для зломання ворожої держави може застосувати проти неї один з вищевказаних засобів. Бльокада, це відрізання її від морських шляхів, від джерел харчів для населення і сирівців для промислу. Бомбардування — це знищення ворожих станиць, портів і промислових осередків; це можна робити або безпосередньо з кораблів, або за посередництвом воєнних гидроплянів. Вкінці десанти, це висадки піших частин, які чи то проникають часово внутр території, поширюючи руїну, чи то влаштовують бази для тривкого опанування території.

б) Необхідність сухопутніх баз і опірних точок при морських операціях.

Ослаблення чи то паралізування ворожої фльоти можна добути лиш морськими боями, чи то лінійної фльоти чи то торпедоносних надморських або підморських одиниць, при чому останні дії не є остаточно рішаючими, лиш поважно допомічними.

Кожна морська збройна зустріч руйнує не лише того, що остався переможцем, але й переможця: вже сама стрілянина важких гармат розхитує конструкцію кораблів, які треба потім ремонтувати, а кожний ворожий постріл зменшує боєвздатність корабля, головно його швидкість, через що з черги торпедоносні одиниці ворога легко можуть знищити такий корабель. Вага торпедоносних одиниць у тому, що їх найлекше збудувати і найлекше скрити та найкраще вжити для всяких несподіванок.

Ось чому для ведення війни на морі потрібні такі пристані, що давалиб змогу безпечно заховатися і направити свої шкоди. Такі пристані й зовуться базами фльоти. Крім них мусять бути й такі оборонні точки на суходолі, в яких фльоти могли би доповнити свої засоби палива, набоїв, харчів тощо.

Наявність таких баз і оборонних точок близько району операцій надає так звану релятивну силу фльоті, так, що виглядів боротьби не можна визначувати лише на підставі абсолютної сили фльоти, себто її тонажі, гармат, міці, модерного характеру одиниць і їх взаємного відношення.

Зокрема це торкається торпедоносних сил і авіятики, що властиво теж належить до торпедоносних сил, лише повітряних, бо й вона руйнує торпедою, а не гарматою. Ті сили неможливі без вигідних і по змозі близьких оборонних точок та баз, при чому базою для торпедоносних сил можуть бути й пристані, слабші під технічним оглядом.

СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ, ЯК ТЕРЕН МОЖЛИВИХ ВОРОЖИХ ОПЕРАЦІЙ; ЙОГО ТРИ БАСЕЙНИ.

Вказавши на повищі питомі риси морської війни, оцінимо під цим оглядом Середземне Море, яке єдине моглоб бути головним тереном анґльо-італійської війни.

З воєнного боку Середземне Море можемо поділити на три частини: західний басейн між Ґібральтаром і побережжам Італії, Сардинії та рогом Бон на Африканському березі; середній басейн: Море Йонське та Сидерський залив, себто простір між Сардинією, південною Італією, Пельопонезом та півостровом Барка, і східний басейн — решта моря.

У першому, західному, басейні Анґлія має одну опірну точку для своїх морських операцій: Ґібральтар, — якого не можна ніяк назвати базою фльоти, зате Італія має там цілу низку опірних точок і баз, розкинених на широкому фронті. Колиб анґлійська фльота була примушена вести бій на тому морі, вона стоялаб під безперервною загрозою несподіваних атак підводних човнів, малих торпедовців, аеропляніа, — її ушкоджені кораблі мали би лише дуже малу надію втекти з тих небезпечних вод. Отже лише терен між Сардинією та Ґібральтаром міг би бути тереном тих боїв, в яких могла би мати вигляди сильніша анґлійська фльота, але й там далека віддаль від бази, якою можна вважати лише Портсмут, утруднилаб можливість використати успіх. Без десанту на Сардинію неможливе її опанування, знову ж без заволодіння Сардинією є виключені дальші дії, головно спроби руїнницьких випадів, і зовсім виключені десанти на Апенінський півострів.

У другому, середньому, басейні Анґлія має лише одну оборонну точку: остров Мальту, цілковито відокремлену й оточену водами, які слушно можна зарахувати до італійських вод. Можемо без великої помилки сказати, що вести бій коло Мальти булоб навіть для значно сильнішої анґлійської фльоти річчю дуже ризиковною, а навіть на випадок погрому італійської фльоти булоб дуже важко вести протиіталійську бльокаду, бо підморські човни ввесь час моглиб загрожувати кораблям. З другого боку, поки Мальта залишилась би в анґлійських руках, Італія не мала би певного сполучення з Лібією.

У третьому, східному басейні, ситуація рішучо змінюється у користь анґлійських сил. Там майже все побережжа з південного та східного боку є під безпосередньою контролею Анґлії і має великі порти, які можуть стати морськими базами. Зате Італія не має майже ніякої навіть опірної точки, бо не можна вважати нею цілком ізольований острів Родос, що його дуже легко може захопити ворожа сторожа. Але і тут анґлійці мають великі труднощі: велика віддаль від головної бази — звідки йде шлях або повз найближче сусідство Італії, або довкола Африки.

Отже у висновку можемо ствердити таке: питомі риси Середземного Моря є такі, що дають великі плюси Італії. Лише у східній частині вигляди для Італії є менші, але та частина моря має першорядне значіння тільки у тісному звязку з боями.

Всеволод Петрів,
ген. штабу генерал-хорунжий
(Кінець буде.)

Протиіталійський розпорядок Рузвельта.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Президент Рузвельт, що проводить відпустку на кружільнику „Юстон“ припоручив у радієвій інструкції до державного секретаря Гула, щоб Зл. Держави негайно оголосили заборону вивозу зброї до обох країв, що ведуть війну. При тій нагоді Рузвельт заявив таке: Проти наших надій, що не прийде до війни і не зважаючи на наші заходи, ми змушені тепер ствердити, що Італія й Абісинія ведуть збройну війну. Кожний американський громадянин, що зробить будьяку трансакцію з воюючими сторонами, зробить це на власне ризико.“

Ця заява виходить поза межі передбачені в законі про невтральність.

Британські урядові кола прийняли заяву Рузвельта просто з ентузіязмом, підкреслюючи що Рузвельт подекуди перейняв кермуючу ініціятиву щодо застосування санкцій.

Менші держави можуть тільки скористати з Ліґи Націй.

ДЕБЛІН, 7. 10. ПАТ. Де Валера промовляючи в Енніс (графство Клерк) про закордонну політику заявив: Всі менші держави можуть тепер тільки скористати з того, що належать до Ліги Націй. Коби тільки договори Ліги направду шановано.

Вкінці Де Валера сказав: Ми пішли багато вперед у напрямі осягнення мети, що нею є повна незалежність. Не заміряємо затримуватися на тому шляху. Хочемо постепенно йти вперед. Вірю, що осягнемо те, до чого змагаємо.

Липський показовий ярмарок.

(Власна кореспонденція з Берліна).

I.

Для оцінки ваги Липських ярмарків взагалі, а цьогорічних зокрема для німецького господарства, доцільно розглянути з історичної перспективи та в світлі сучасних господарських чисел і тенденцій весняний показовий ярмарок (3.—10. III.). Осінній був його доповненням і дальшим кроком на шляху, що зазначився на весні. Для нас Липськ цікавий ще й тому, що здавна був осередком торговлі Середньої Европи зі східними, в тім числі і з українськими територіями.

Колись слов'янський город (Липці?) на захист проти турингів, а з X. ст. центр запілля німецької кольоніяльної експанзії на Схід. Липськ лежав на перехресті пяти торговельних шляхів, поміж двох головних того часу: Віа імперії з західних культурних і господарських осередків північні периферії та Віа регіс, що зпад Рейну йшла до Польщі і далі. Корисне для чужих купців положення та покривання військових і ін. потреб платезлатних володарів (Майсен, пізнім Саксонія; мали й копальні срібла) дало задання почин до розвитку більших торгів, з XIII. ст. вже й ярмарків „міжнародніх", бо з участю купців із ріжних країн, і вивінованих цісарськими (1497. і 1507.; Райхсмессе) та папськими (1515) привілеями.

Упадок Царгороду і знищення італійської торговлі на Чорнім Морі в часі пересунення торговельних центрів на західні береги Европи (морський шлях до Індії, відкриття Америки) зробили Липськ вихідною точкою постачання чужими товарами Південної та Східної Европи, також для українських міст (нпр. Броди і далі). У тому, після кольонізаторсько-німецького. вже другому періоді Липський ярмарок набуває щораз більшою всеевропейського значіння і в 1840. р. стає найважнішим ярмарковим центром світа.

Великі ярмарки (Мессе) є. подібно як і звичайні торги й ярмарки, періодичним зібранням інтересентів в означенім місці й часі для торговлі нагромадженими товарами. Але періодичність як у торгів (не більше 2—3 рази на рік), добирання довша (7 днів нпр.), товари ріжноманітніші і, так само як інтересенти, також з дальших областей. На торгах переважають рільничі продукти, продають головно купці й менші виробники споживачам для безпосереднього покриття запотребування в межах нпр. повіту. На великих ярмарках переважають промислові вироби. продають головно більші продуценти й гуртівники купцям-роздрібникам і гуртівникам з метою вирівнання між поодинокими центрами продукції та споживання. Такі переважно міжародні, великі ярмарки, вживають технічних засобів вистави. Як тоді, як ця звертається до широкої публики з метою поучення і пропаганди, на ярмарках відбуваються поміж фахівцями торговельні дії.

Зосередження торговлі на торгах і гуртових ярмарках дозволяє навязувати особисті знайомства, запізнаватися з чужими виробами й потребами, обмінюватись інформаціями; дає спромогу можливості улекшеної розплати (ярмаркові векселі). Воно має особливу вагу в добі нерозвинених чи взагалі поганих умов транспорту й комунікації, відсутности звязків на віддаль і перегляду над станом вирібництва й споживання, над станом попиту й подачі, а так само в добі істнування багатьох перешкод і обмежень господарсько-політичного характеру, нпр. митних, валютових і под. Навпаки блискучий розвиток транспорту й комунікації, зокрема з початком XIX. ст., усунення торговельних утруднень, митні злуки й торговельні договори основно зменшували вагу торгів і товарових ярмарків. З другого боку масова продукція новіших часів робила справжнє зосередження товарів на одному місці неможливим, а їхня заступність — зайвим, бо на підставі опису чи зразку можна торгувати заступними товарами і на віддаль. Справді значіння великих ярмарків паде з розвитком культурним, господарським і державно-організаційним. починаючи від заходу в XVIII. ст. через Німеччину в XIX. ст. (Франкфурт з 40-их, Липськ з 60-их років) аж на схід (Новгород та Ірбіт з 90-их років).

Розвиток механізованої фабричної продукції дозволив виробляти товари по зразку і, вже з XVI. ст., продавати неприявні товари. Думка продавання при допомозі зразкових колекцій і подорожніх агентів перенеслася з Англії (охорона зразків у XVIII. ст.) до Німеччини, а через англійських комісіонерів появилися (вперше в р. 1782) склади зразків і на Липськім ярмарку. Коли ж занепад товарових ярмарків уже годі було зупиняти, липські фірми організували новий тип ярмарків, на яких появлялися не маси товарів, а тільки їх зразки в якнайменшій кількості. З р. 1895. розвинувся Липський показовий ярмарок, до світової війни — єдиний світовий.

Показовий ярмарок ріжниться від товарового, старшого типу ярмарків уже тим, що самі товари не появляються на нім, тільки зразки, на підставі яких заключують умови на пізнішу доставу. Тим самим виключені товари індивідуальні, бо такі зразки можуть бути тільки з типізованих. Відсутність товарів, далі місцева й часова якнайдальше йдуча зосередженість попиту й подачі та вирівнюючий і нормалізуючий вплив на розвиток цін завдяки можливості порівнювання й конкуренції, наближає показовий ярмарок до біржі. Але тоді як на біржі в можливо якнайбільше безперервній грі попиту й подачі творяться постійні ціни, показовий ярмарок дає у великих (піврічних) інтервалах картину стану й тенденцій у виробництві, при чому ціни встановлені заздалегідь і тільки посередньо взаїмно на себе впливають. На біржі йдуть тільки приблизно повністю заступні масові товари з величезною перевагою сировин і рільничих продуктів, на показовім ярмарку повну перевагу мають промислові вироби, а йдуть також немасові предмети та не зовсім заступні, оскільки лише можливо продавати їх по зразку на пізнішу доставу, нпр. машини й спорудження. Головно підходять на показові ярмарки ті вироби, де є частіші зміни у виконанні, в смаку, новинки, багата ріжнородність зразків, або які важко булоб перевозити подорожнім агентам усе з місця на місце.

Великий день Бобреччини.

ОКРУЖНЕ СВЯТО СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ В БАКІВЦЯХ

Філія Т-ва „Просвіта" в Бібрці вшанувала память Стрілецтва, уладивши окружне свято стрілецької пісні в Баківцях дня 15. 9. ц. р.

Це справді величаве свято показало, яка жива й дорога традиція Стрілецтва серед народу. На просторій площі в Баківцях зібралося численне громадянство повіту, що прибуло сюди навіть із найдальше віддалених граничних сіл повіту. Сімсот шістьдесять три учасники з двацятьчотирьох сіл і коло 4.000 гостей свідчили найкраще про величавий вигляд свята.

Свято почалося в 10-ій год. вранці соборною Службою Божою. Її відправив **о. Степан Ковалів** зі Стрілиськ Нових в асисті о. **Зиновія Кузьмовича** з Соколівки й **о. Прийми** з Дуліб. Співав просвітянський хор з Дуліб під проводом п. **Прокопяка.** Під кінець Служби Божої **о. Прийма** виголосив проповідь, а відтак 5 священиків із сусідніх сіл відправили панахиду за поляглих У. С. С. і вояків У. Г. А. Панахиду співав хор „Гомін" з Бібрки під орудою **п. Володимира Пришляка.** Закінчив її настроєвою козацькою піснею: „Ой Морозе".

З церкви перейшли гості на площу, де в год. 13-ій почалася дальша частина свята. Її започаткувала **величава дефіляда;** 763 учасники при виході на площу віддавали почесть емблемам Української Землі й У. С. С., що видніли на мальовничому, червоною калиною прибраному килимі між великими народніми стягами. Дефіляду відбирали члени виділу філії „Просвіти" в Бібрці разом з секретарем Гол. Товариства п. **Миколою Дужим** і головою філії **д-ром Дудикевичем.**

Під проводом п. **Андрія Козакевича** з Бібрки уставились відділи на площі. Велика маса учасників робила сильне враження. До зібраних учасників і гостей виголосив промову делеґат Т-ва „Просвіта" у Львові п. **М. Дужий.** Її темою була пісня. Незвичайно гарно представив промовець історію та значіння української пісні й закінчив промову бадьорими словами віри в перемогу українського народу. Промова п. Дужого оживила в усіх спомини славних хвилин минулого й викликала відповідний настрій. Була це справді найкраща точка програми.

Після промови збірний хор з 18 сіл у числі 250 осіб під орудою **о. Королюка** з Девятник відспівав низку стрілецьких пісень. У міжчасі співав хор мужеський і хор з Дуліб під орудою п. **Прокопяка.** Найкращий був збірний хор. „Ой у лузі"... й „Минає клич" вийшли гарно. Добрий теж був хор з Дуліб, найслабше випала вязанка стрілецьких пісень, що її виконав мужеський хор.

Після концертової частини випровадив м-р **Василь Лаба** з Бертешова збірну деклямацію „Родились ми" Олеся Бабія. Виконавці в числі 55 осіб віддали знаменито в маршовім ритмі динаміку цієї сильної поеми.

Потім була одна з найкращих точок: ритмічні вправи до пісні-молитви: „Боже Великий, Єдиний..." До вправ виступило 402 дівчат у мальовничих народніх строях. Хоч зійшлися вони тут із ріжних далеких сіл, то вправи їх зливалися в одну гармонійну цілість: правдиву молитву до Бога.

Чотиротактові мужеські вправи (400 осіб) вийшли досить слабо тому, що деякі не підготовані добре відділи милили рухи.

Те саме було з вправами мішаними мужчин і жінок. Та беручи під увагу, що вправляли тут і члени таких товариств, що не плекають фізичної культури, назагал вправи були добрі.

Без сумніву найкращі були вправи списами бобрецьких соколів. Ці оригінальні вправи укладу п. **Козакевича** з Бібрки, що лучать у собі естетику рухів і силу в одну гармонійну цілість, щиро захоплювали глядачів.

Вправи доросту з шабельками (з Девятник, Жирави і Стрілиськ) подобалися також. Було би краще, якщо дітей булоб більше.

Потім прийшли народні танці. „Запорожця" й „Чумаки" виконали учасники з Підсоснова під проводом п. **Цибрівського,** „Катерину" учасники з Будькова й Городища Королівського, „Аркана" учасники з Городища Кор. Хоч на траві танцювати тяжко, виконавці танцювали гарно, з життям. Найкращий був „Чумак".

Після танців члени „Лугу" з Бертешова задемонстрували низку вправ на поручах. Ці вправи більш силові, як розмахові; вони за мало ефектовні і тревали за довго.

Програму закінчено інсценізацією „Вибору кошового отамана запорожським військом" у виконанні 60 осіб девятницького району. Цю гарну інсценізацію з козацького життя, на жаль не всі могли бачити, бо багато гостей віїхало вже до дому. Її треба було дати в середину програми, замість інших, менше цікавих точок.

Свято закінчилося в год. 18.30 відспіванням національного гимну.

Окружне свято стрілецької пісні в Баківцях було найбільшою цього роду імпрезою в бобрецькому повіті. До його влаштування причинились чимало м. ін. девятницький парох о. **Королюк і м-р Лаба;** колиж свято з причини заборони влади треба було перенести до Баковець, баковецький парох о. **Мацьак** зайнявся щиро його приготуванням.

Перебудова Москви.

Рада народніх комісарів у звязку з постановою перебудови Москви з 10 липня ц. р. оголосила на днях приписи, що обовязують будівельні встанови. Не можна розпочати ніякої будови без дозволу московської ради, яка устійнює місце будови і перевірює будівельний плян. Згідно з оголошеними приписами не вільно будувати домів нижчих ніж 6-поверхових. Вимок можуть творити будинки зі спеціяльним призначенням, як школи, доми для дітей і т. п. (РО)

Економічний огляд.

Польська хроніка.

ПЕРЕД ОФОРМЛЕННЯМ НОВОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ПОЛЬЩІ.

Ми вже на цьому місці писали, що урядові чинники поважно думають над устійненням напрямних господарської політики. Діло в тому, що дотеперішня дефляційна політика уряду нікого не вдоволяє і не дає тих вислідів, які малаб вона дати. Нема однозгідности в тому, чи причиною цього є занадто мала чи занадто велика строгість дефляційної політики. Промислові і купецькі кола висказуються проти того, щоб господарська політика дальше основувалась на високій вартости гроша і на низьких цінах товарів. У звязку з тим усім широко реферують і коментують тепер виступ б. мін. Матушевського на сторінках офіціозу „Газета Польска" (передовиці „Що і як?" у числах 268, 269 і 270). Автор (застерігаючись, що висказує приватні думки) обстоює дальшу, ще строгішу дефляцію. Цей лік досі подавано в занадто слабих порціях, тоді, коли воно ділає тільки у сконцентрованій формі. Хліборобство дальше нерентовне, тому ціни промислових продуктів треба безпардонно обнизити. В той спосіб також експорт Польщі буде кращий. Матушевський є за рішучим зменшенням публичного господарства в суспільному доході. Дефляція має бути вихідною точкою для дальшої акції в напрямі оживлення господарства.

Слід зазначити, що господарську політику Польщі насвітлюють і критикують тепер дуже часто на сторінках преси (особливо господарської, зокрема жидівської, що дуже невдоволена останніми потягненнями уряду в користь хліборобства). Це є актуальне з уваги на господарські завдання нових законодатних установ.

ЧОМУ ПЛАТНІСТЬ ПРИВАТНИХ ХЛІБОРОБСЬКИХ ДОВГІВ ПРИПИНЕНА?

Читачі вже знають про появу двох важних декретів: першого, який продовжує гіпотечну мораторію до 1. січня 1938 р. і другого, який вводить каренцію (припинення) хліборобських довгів до 1. жовтня 1938 р. Перший декрет торкається тільки тих гіпот. довгів, що їх обіймала мораторія попередніх законів. Другий декрет припинює хліборобські довги (ті, що повстали до 1. липня 1932 і не обняті артикулами 6. і 7. попередніх декретів) до 1. жовтня 1938 р. Крім того цей декрет визначує рахунковий курс валют згідно з курсом варш. біржі на 1. жовтня ц. р., якщо попереднє порозуміння довжника і вірителя не визначило його інакше. Врешті декрет зменшує відсотки з 10 на 6.

У пресі подані причини видання декрету про каренцію. Вони в коротких рисах такі: Оцінка госп. ситуації вказує, що рівень рільничих цін не скоро піде в гору, а через те обслуга хлібор. довгів зперед 1. липня 1932 р. моглаб відбуватись тільки зі шкодою хліб. варстатів. Колиб навіть прийшла поправа, то й тоді фінансові можливости хліборобства для зирівнання старих довгів булиб дуже обмежені. Брак розпорядку про каренцію не тільки міг би ввести шкідливу розбіжність між платничими можливостями хліборобства і теперішніми обовязками з титулу фінанс. рільного законодавства, але й міг би збільшити екзекуційний натиск і подачу хліборобських продуктів. Тому каренція має загальний характер (групи А, Б, Ц і не лиш капітал, але й відсотки, провізії, кошти, тощо). Роземний уряд має лагіднити евентуальні несправедливости.

КРІЗА І „КРЕСОВА" КОЛЬОНІЗАЦІЯ.

„Варшавскі Дзеннік Народови" (ч. 126) помістив статейку кс. Францішка Блотніцького п. н. „Справа осадніцтва кресовего". Автор нарікає, що брак парцеляційного пляну від самих початків засудив важну акцію кольонізації на невдачу. Кольонії будовано системою хуторів і через те кольоністів відмежовано від себе, перемішуючи їх з українською народньою масою. До того поміж кольоністами були здебільша фінансово-слабі елементи, які з моментом крізи з господарського боку зовсім заломились. Наслідки того були фатальні. Кольоністи почали відпродувати землю українцям, а дідичі — з уваги на те, що напливу нових кольоністів зовсім нема — парцелюють землю поміж... жидів та українські кооперативи, які ще сьогодні мають гроші.

„При сьогоднішніх господарських відносинах важко думати про нову кольонізацію" — пише кс. Блотніцький. Зате треба на його думку дати моральну і матеріяльну („віддовження") підтримку тим „осаднікам", які ще витревали на своїх постах. Та цієї конечности — мовляв — не визнають урядові чинники, які з ощадностевих причин звивають по кольоніях школи, обтинають дотації на костели і т. ін., підтинаючи „польськість кресів".

ВИШИЙ ГІРНИЧИЙ УРЯД У ЛЬВОВІ.

Як заповів мін. Фльояр Райхман, відчиняючи Східні Торги, на місце зліквідованого В. Гірн. Уряду у Варшаві буде оснований такий уряд у Львові. Належати буде до нього вся українська етнографічна територія і кілька повітів краківського воєвідства. Це матиме велике значіння для нафтових теренів у Сх. Галичині.

ЗАДОВЖЕННЯ УРЯДОВЦІВ.

Організація державних урядовців проголосила вислїди анкети, розписаної нею для цифрового схоплення урядничих довгів. З тих вислідів виходить, що ледви 8 відс. урядовців не має довгів. Решта, себто 92 відс., є в більшій або меншій мірі задовжена. Пересічна цифра задовження одного урядовця є 1.375 зол., а глобальна сума задовження згідно з анкетою булаб 70 міл., але її заокруглюють на 100 міл. (багато урядовців не хотіло признатися до задовження). Анкета ствердила, що багато урядничих родин живе в крайній нужді, що 26 відс. урядовців загрожені втратою мешкання (не платять чиншу). 82 відс. задовження — це товаровий кредит. Безпроцентові зачети на рахунок платні взяло 52 відс. урядовців.

Задовження приватних урядовців напевно не менше, коли не більше.

Світова хроніка.

ГОСПОДАРСЬКА І ФІНАНСОВА СИЛА ІТАЛІЇ ТА ВІЙНА З АБІСИНІЄЮ.

Вже перші звідомлення з воєнного терену вказують, наскільки Італія сильніша мілітарно від Абісинії. Але у війні рішає теж сила господарства і фінансів. І тому попробуємо тут коротенько насвітлити цю силу Італії.

Після світової війни Італія направила свою господарку доволі скоро. Вона піднесла стан хліборобства, змінила і поширила основи свого промислу. Ощадности італійських емігрантів і туристики, себто відвідини чужинців, направили фінанси Італії. Але з поступом кризи ситуація погіршилася. Зменшилися приходи від емігрантів і чужинних гостей, пасивне сальдо в торг. біляжсі закріпилось, а то і зросло, золоті резерви зменшились, а довги за кордоном зросли. Що правда, внутрішнє положення ніби поліпшилося, що виявилось зміцненням продукції, зменшенням безробіття, тощо. Тепер показується, що це була горяча підготова до війни з Абісинією. Початок цієї війни спричинив воєнну господарку, яку ми вже представили на цьому місці. Обмежені господарські (особливо сирівцеві) і фінансові засоби примусили уряд перенятн майже всю економіку в свої руки. Італія мусить спроваджувати вугілля, дерево, залізо, нафту, бавовну, тощо зза кордону. Навіть прохарчувати свого населення не може Італія без посторонньої помочі. Через те — залишаючи на боці справу „санкцій" чи „бльокади" — найважніша справа для неї — це гроші, точніше золото, або можливість закордонного кредиту. Але саме це болюче місце Італії. Металеві резерви Італії топніють у застрашливий спосіб (ще перед роком 6.300 міл. лірів, а в останньому білянсі 4.563 міл.), а кредити дістає вона з трудом (тому перекидає свої замовлення з держави до держави). З цього приводу шукає Рим усіх можливих способів, щоб скріпити себе фінансово. Стягнула вже Італія срібну монету, що її може вжити в Африці, заступаючи її банкнотами, завела примусову цесію в користь скарбу закордонних кредитів, які признано італ. громадянам, примусову конверсію закордонних паперів на скарбові бони і т. ін. Та всі познаки кажуть, що Італія мусітиме шукати багатого партнера, який частинно сфінансує абісинську війну, відступаючи за це тому партнерові багато, а може і львину часть воєнної добичі.

„СВІТОВО-ВАЛЮТОВИЙ ПЛЯН" БЕЛЬГІЇ.

У Брюсселі випрацювали новий плян для полагоди валютових труднощів. Його хочуть предложити до реалізації Лізі Націй.

Цей плян можна зясувати в ось-яких пунктах: 1) стабілізація провідних валют на пересічному паритеті останніх 3-х місяців; 2) колиб це було неможливе — створення світового гроша для міжнародніх орудок; 3) централею цього гроша був би Банк Міжн. Платностей; 4) нова світова валюта мусілаб бути вимінна на золото навіть на випадок війни.

В. Н-вич.

Абісинія стікає кровю.

МУСОЛІНІ ХОЧЕ НАКИНУТИ АБІСИНІЇ НОВУ ДИНАСТІЮ.

АСМАРА, 7. 10. ПАТ. У провінції Тіґре італійські літаки розкинули летючки з повідомленням про поворот кол. абісинської династії, яка походить з цієї провінції. В летючках говориться, що італійці прийшли тільки тому, щоб відновити цю династію.

АКТИВНІСТЬ ІТАЛІЙСКИХ ВІЙСЬК В ОГАДЕНІ.

АДІС АБЕБА, 7. 10. ПАТ. На полудневім фронті у провінції Оґаден італійські збройні сили виявляють велику активність. Наступ піхоти підтримують літаки. Абісинські збройні сили збираються на лівім крилі італійських військ на ріці Доріо.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПОСОЛ ПОКИДАЄ СТОЛИЦЮ АБІСИНІЇ.

ДЖІБУТІ, 7. 10. ПАТ. Італійський посол в Абісинії гр. Вінчі і всі італійські консулі, які ще не покинули Абсинії, завтра виїзджають з Адіс Абеби спеціяльним поїздом до Джібутті.

АДІС АБЕБА, 7. 10. ПАТ. Громадяни, крім урядовців посольства і консуляту покинули в суботу Адіс Абебу. Загалом виїхало 56 осіб, між ними трьох лікарів, 8 священиків і кількана цяти купців з Додеканезу. Деякі заявили, що за кілька днів вернуться до Адіс Абеби.

ПОЇДЕ ДО АДУЇ НА ВІДСЛОНЕННЯ ПАМЯТНИКА.

АСМАРА. 7. 10. ПАТ. Італійські війська, які в неділю рано здобули Адую, привезли зі собою на вантажнім самоході камінний памятник, що його поставлять в Адуї в честь поляглих італійських вояків підчас боїв за Адуу в 1896 р.

Спеціяльний кореспондент „Дейлі Мірор“ в Еритреї пише: Незадовго Мусоліні прилетить мабуть до Адуї літаком, щоб відслонити памятник в честь поляглих італійців у 1896. р.

ПРОТИГАЗОВІ СХОВИ В АДІС АБЕБІ.

АДІС АБЕБА. 7. 10. ПАТ. Гайле Селясіє приказав викопати схови на горах, які окружають столицю, до яких перейшли вранці тисячі мешканців з дітьми і цілим своїм достатком. На сиґнал про наступ італійських літаків мешканці столиці покинуть швидко місто.

АДІС АБЕБА, 7. 10. ПАТ. Райтер довідується: Члени дипльоматичного корпусу вислали до своїх урядів телеграми з проханням інтервенювати перед італійським урядом, щоб італійські літаки не бомбардували Адіс Абебу ні Діредаву.

З 300 БОМБ ВИБУХЛО 100.

АДІС АБЕБА, 7. 10. ПАТ. Абісинський уряд повідомляє ось що про летунські напади італійців: У суботу італійці скинули 300 бомб на місцевість Ґорага, з яких вибухло тільки 100. Пять осіб було вбитих, 15 ранених. При нападі літаків на Ґерльоґубі було 40 вояків убитих. Крім того італійські летуни бомбардували міста Ауба, Серкаута і Табеча.

В ЧИЇХ РУКАХ АДУА?

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Тепер Адуа не є ні в руках італійців ні абісинців.

АСМАРА, 7. 10. ПАТ. У головній італійській кватирі обчисляють, що в боях під Адуєю згинуло або було ранених 600 абісинців.

АДІС АБЕБА, 7. 10. ПАТ. Райтер повідомляє Офіційні кола запевняють, що бої під Адуєю не були дуже заваті і доходило тільки до сутичок між італійськими та абісинськими меншими відділами. Італійські літаки виконують стежні лети і скидають бомби. Ґерльобубі тепер у руках італійців. Італійці посуваються наперед поволи і зміцнюють кожну здобуту позицію.

Німеччина домагається кольоній

Нова промова канцлера Гітлера. — Свято німецьких обжинків.

БЕРЛІН, 7. 10. ПАТ. В гановерській місцевості Бікенбурґ відбулося вчора щорічне свято німецьких обжинків. Це свято було сильно військовим торжеством, полученим з пописами армії у присутности канцлера Гітлера та міністрів Бльомберґа, Ґерінґа, Ґебельса й ін. Промови, що їх виголошували, були присвячені питанням прохарчування німців і з безпеки хліборобської продукції на майбутнє. Міністер Ґебельс у відкритті вказав на сильний звязок між селянським станом і новою німецькою армією. Міністер прохарчування Дарe пригадав, що нац.-соціялісти передбачили теперішню ситуацію, коли вже рік тому кинули гасло збільшення аграрної продукції. Німецькі селяни радо зложили жертви, бо знали, що роблять це для національної цілі. Міністер **гостро осудив спроби протиставлення селянських інтересів інтересам міських робітників, окреслюючи такі теорії, як „жидівсько-марксівську отрую“.**

ПРОМОВА КАНЦЛЄРА ГІТЛЄРА.

Кульмінаційною точкою цілого свята була промова канцлера Гітлера, в якій сильно підкреслено внутрішню політику.

„Німеччина — заявив канцлер — знову пішла вперед, сильна, незалежна й вільна, як перед століттями. Господарське положення Німеччини багато важче як інших народів, бо не має вона ні просторів до життя, ні основи до достаточного прохарчування, яку мають інші народи. **Німеччина не має сирівцевої кольоніяльної бази, ні міжнародніх звязків, з яких користають інші держави.**

Якщо Німеччина хоче жити, мусить пляново господарювати. Канцлер підкреслив, що доконче треба піддатись розпорядкам уряду, який є відповідальний перед цілим народом.

Нац.-соціялісти мусіли шукати нових шляхів і найшли їх. Далі канцлер доказував, що в даній хвилині доконче треба було вести таку політику, щоб затримати ціни і платні на тім самім уровені. Зміна цієї політики мусілаб у висліді довести до девалюації німецької марки і спричинити господарську катастрофу Німеччини.

Навязуючи до слів англійського премієра Болдуїна, що диктатури можуть легко, з причини внутрішніх трудношців довести до війни, Гітлер сказав: **Більшу частину воєн викликує суть демократії. Ми є одним народом, одною волею, одною Німеччиною. Німеччина є вільна, її свободи не стереже ніяка комісія ані ніяка Ліґа Націй. Не рішають про неї чужі великодержави.** Хочемо тільки одного: вдержати мир. Проблеми світа бачимо ясніше як інші. Оцінюємо їх без ненависти і зависти.

Наприкінці канцлер повторив свої слова

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 48

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Цей перший транспорт був набираний гуртом, без вмішування уряду. При всіх дальших вже інтервеніювало таборове бюро праці. Не обійшлось без численних немилих перепалок з ревними відпоручниками робітничих централь, заки спосіб набирання й умовлювання людей до робіт увійшов у рямки системи, яка уможливлювала справність та етичність роботи і її контролю. Найбільш ремствували „посередники“ і відпоручники централь, коли управа заборонила контрактувати в неділі і свята та вербувати потайки по бараках, на що люди найбільш нарікали.

На весну 1915. р. нарід захопило таке сильне бажання за всяку ціну видобутися з табору, що люди як нетлі гналися безбач часто просто в полумя. Вихісновуючи ці хоробливі настрої мас, витворився наборзі окремий тип „посередників“, зпоміж недужників, суперарбітрованих, ріжних баракових передовиків, котрі заступались нібито за своїми „свояками“ й „односельчанами“, за „добру“ для них роботу. На ділі була це шайка з біса хитрих шморгунів, що як справжні „економісти“ вихісновували „робітничу конюнктуру“ і за своє посердництво казали собі солено платити. Стверджено, що один з них побирав по одній короні з голови і заки його накрили й усунули з табору, набрав від злидарів більш як 400 корон. Такі спотворені дарможери з усього в таборі користали, найбільш із темноти власних братів.

На весну 1915. року був також величезний попит на роботи до Прус, головним чином тих, що там уже були. Були й такі, що вже заздалегідь на найближчий рік позаключували наємні умови в Прусах. Одначе австрійський уряд отягався з дозволом на закордонні виїзди.

Тяжко, майже неможливо було опорядити такі зголошення, де хоч робітників добре нагороджували, то домагались самих мужчин. Хоч тоді ще досить було в таборі мужчин, то без жіночого товариства вони не хотіли контрактуватись. Після кількох даремних спроб навіть військові фабрики стрілен і пороху у Блюмау і Верлерсдорфі хоч-не-хоч мусіли при кожній набіраній партії робітників згодитися на третину жінок. Важчих фабричних та акордових робіт люди сахалися; лиш на днівки. До лісових робіт ішли радо, але тільки на Мадярщину, в підкарпатські смуги. Бо не охота праці ані жадоба заробітків їх туди гнала, лиш жага — верхами Карпат передістатись домів. Щож, коли контрактування на Мадярщину було засадничо заборонене; виняткoво було воно можливе за окремим міністеріяльним дозволом. Це було тому, що між обома урядами були якісь непорладнані рахунки.

Ту, початково нестримну робітничу гарячку, охолодили у травні дві непередбачені події.

Дня 3. травня табор замкнено внаслідку епідемії пятнистого тифу. Замкнення тревало по кінець травня; лиш на інтервенцію чеського і моравського уряду дозволено після перебутої 8-денної карантанни на виїзд тих людей, що в дні замкнення табору вже були законтрактовані.

Другою, багато важливішою подією була вікопомна перемога союзних армій під Горлицями, яка започаткувала ротічний відворот російських військ з Галичини. Ця подія запалила уми і збагатила виселенецьку уяву надією близького повороту до батьківщини, яку несовісна аґітація, що в таборі ніколи не втихала, роздувала до розятрення. Витворилась загальна поворотня психоза, яка назовні обявлялася одним-одніським бажанням і питанням: „Коли підемо додому?“

Той, зрештою природний і зрозумілий гін, охолодив робітничий пал виселенців, і то не лиш тих, що нудьгували в таборі, а й тих, що вже виїхали на роботи. Стали люди масово з робіт утікати, побоюючись, щоб поворот додому їх не минув. Була це психоза лячна як пошесть; а ще як літом 1915 р. почалися частинні репатріяції! Ніяка сила, ніякі грізнословні міністеріяльні наkази і закази, загострення, погрози, втрати каvації і заробітків, а то й кари — не спинювали масових утеч, котрі в господарському буджеті Чехі Морави викликали великий заколот і спричинили масові жалоби до міністерства. Адже урядові не були тоді байдужі успіхи рільної господарки на запіллях... Міністерство відповіло загостреннями й карами, одначе вони не осягали своєї цілі. Тим-то й не диво, що уряд опісля репатріяції бараkових виселенців всіляко обмежував, віддалював, переціджував. Проте багацько минулося часу, заки ця панічна поворотна психоза дещо втихомирилася; поки люди з власного гіркого досвіду переконалися, що з тими поворотами не таке просте й легке діло, як їм здавалося

сказні на конгресі у Нірнберзі, що німецький нарід не хоче нікому шкодити, але й не стерпить від нікого ніякої кривди

„Зродилась знову німецька армія й німецька фльота. Німецькі міста й села мають охорону, а над ними **сторожить сила нації, сторожить повітряна зброя.**

—o—

Замкнення надзв. сесії сойму та сенату.

ВАРШАВА, 7. 10. ПАТ. Президент Річипосполитої розпорядком із 7. жовтня ц. р. замкнув надзвичайну сесію сойму та сенату.

Розпорядок доручив нині шеф пресового бюра президії ради міністрів, Пачоський, маршалам сойму та сенату.

Стан українізації волинських церков.

З Луцька повідомляють Агенції ВУ: Тутешні українські православні кола звертають увагу, що цього року переведено українізацію богослужень тільки в 20 парохіях. Значна скількість парохіяльних подань, що домагається українізації, чекає від довшого часу на полагодження у волинській консисторії. Все те є джерелом невдоволення і розчарування серед українців, що дожидали активнішого відношення епископської катедри в Кремянці до справи українізації.

Лік на критичний матеріяльний стан Т-ва „Рідна Школа".

(З кругів наших читачів.)

Читали ми недавно статтю в „Ділі" (ч. 256.), в котрій член Головної Управи „Р. Ш.", посол Д. Великанович, представив лихий стан Т-ва „Р. Ш." взагалі і школи ім. Грінченка у Львові зокрема. Я не хочу повторяти цифер, себто грошевих сум, потрібних „Р. Ш." на заспокоєння її найпекучіших потреб, — я хочу лиш делікатно вказати на джерело, з котрого навіть у цих важких часах, які переживає тепер наше громадянство, можна би ще щось зложити і для „Р. Ш."

П. посол Великанович апелює до посідачів „Позички Народової" та „Інвестиційної", щоб вони цедували ті позички „Р. Ш.". Апель не злий. Одначе знаємо що тих позичок між нами небагато і їх можна зреалізувати лиш один раз. Натомість джерело, котре я маю на думці, не висихає ніколи! А *це джерело — це курці*, що то для своєї приємности, для своєї привички курять тютюн та носом і губою пускають з димом величезні суми грошей.

Я далекий від того, щоб відтягати курців від тої їх приємности чи привички, бо це мабуть і так небагато помоглоб. Одначе мені вільно сказати до українських курців: Куріть, здоровенькі, кільки вам угодно — але від прокурених вами *грошей дайте 1% (лиш один відсоток!) на цілі „Р. Ш."*. І таксамо, як спішите догодити вашій приємности, вашій привичці, поспішіть з присилкою того мізерного одного відсотку на цілі „Р. Ш."

Українські курці! Будьте справедливі! Не нарікайте на мене за те, що я сягаю саме до вашої кишені по поміч для „Р. Ш.", бо я сягаю власне до тої кишені, в котрій є гроші на те, щоб їх з легким серцем пустити з димом. А якщо у когось є гроші на тютюновий дим, то бодай би охлап з тих прокурених грошей *у виді лиш одного відсотку мусить бути для „Р. Ш."*

Тепер представлю той мізерний один відсоток у цифрах:

Приймаю, що з усього українського населення лиш тут, у Галичині, є 500.000 (пів міліона) курців, мужчин і жінок. Кожний поодинокий курець прокурює денно пересічно 25 сот. Значить: всі прокурюють денно 125.000 зол., або *стодвацятьпять тисяч золотих* іде з димом за один день! Один мізерний відсоток від тих грошей дає 1.250 зол. денно!

У відношенні річнім справа представляється осьтак: Пів міліона українських курців прокурює за рік тільки маленьку сумку: *45,625.000 зол.*, себто сорокпять міліонів шістьсот золотих річно летить з димом. З тої велитенської суми один відсоток на „Р. Ш." дає *456.250 зол.* (коло пів міліона зол.) річно!

Отже, як бачите, дорогі українські курці, ви „пропакуєте" таку суму грошей річно, що від тої суми лиш один відсоток заспокоїв би всі потреби нашої бідної „Р. Ш.". Тому я ще раз кличу: Гей! Українські курці! Коморник перед порогом Рідної школи ім. Грінченка у Львові!

Технічно добратись до того „джерела" не так тяжко, оскільки „Р. Ш." має своє конто в ПКО.

Національні ферменти
в комуністичній партії на Україні.

РИГА, А. Т. Е. Згідно з повідомленнями з Москви, заряджена втрете акція провірки партійних документів у Харкові виявила національні ферменти в комуністичній партії. Дотеперішня провірка партійних документів відбувалась під проводом секретаря харківської організації Гайдука, що його в часі зарядженого тепер звіту арештували під замітом контрреволюційної діяльности, що змірята до відокремлення України від СССР. Разом з Гайдуком арештували його братів, що займають відповідальні становища у прикордонних місцевостях України. Водночас арештували керманича виділу пропаганди обводового комітету Тахтамішева та двох членів партійного секретаріяту Балабанова й Семенова. Згідно зі слідством секретар харківського комітету Гайдук, його двох братів, Тахтамішев, Балабанов і Семенів належали до української націоналістичної організації і підчас провірки партійних документів уможливлювали своїм прихильникам залишитись у партії. Водночас викидали з партії впливовий комуністичний елемент, що його з Москви пересилали на Україну. З тої причини, що викрили справу Гайдука, зарядили стислішу провірку партійних документів у всіх комуністичних організаціях на Україні.

З Комітету Ювилейного Дару для письменника Б. Лепкого.

Повідомляємо українське громадянство, що до дня 1. вересня ц. р. вплинуло до Комітету датків на 2.113 зол. 88 сот. Комітет за ці гроші закупив будівельну парцелю в Черчі і передав 1.175 зол. на започаткування будови дому для Ювилята.

Просимо, щоб ті, що доцінювали наш почин, надіслали свій даток чеком П. К. О. ч. 500.936 (Комітет ювилейного дару для письменника Богдана Лепкого в Бережанах) і в цей спосіб допомогли збудувати дім у Черчі. Зокрема сподіємося, що патріотичні громадяни Черча не відмовлять своєї помочі в цьому ділі.

Ми приневолені ще зазначити, що заокеанська еміграція ані одним датком не збільшила нашого фонду. Тепер вона моглаб це занедбання направити.

Бережани, у вересні 1935.

За Комітет ювилейного дару для письменника Богдана Лепкого в Бережанах:

о. Евзевій Бачинський вр., голова; Д-р Вол. Гриневич вр., секретар.

НОВИНКИ.

— Одинока українська фабрика футер „Хром", Пр.-Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всілякого рода футряні шкірки, як також приймає до кращення і перерібки уживані футра.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Як можна негайно помогти Рідній Школі? Недавно ми проголосили поклик кружка „Р. Ш." в Підберізцях, львівського повіту, до всіх кружків „Р. Ш." Львова міста й повіту, щоб вони якнайскорше зложили так, як він, 10 зол. або більше на негайну допомогу на видатки Головної Управи Р. Ш. На цей поклик звернув увагу перший кружок „Р. Ш." в **Яструбкові і зложив на ту саму ціль 15 зол.** Не потребуємо окремо підносити, що матеріяльна допомога Рідній Школі належить у першу чергу до кружків „Р. Ш." і то не лише львівського повіту, але **цілого краю.** Розуміється, що й інші установи не можуть тільки з боку приглядатися й вижидати, що хтось інший поможе. Рідна Школа займається справами виховання української молоді, тому підтримка її діяльности мусить належати також до всіх українських установ і всього громадянства. Треба надіятися, що добрий приклад двох сільських кружків (у Підберізцях і Яструбкові) не дасть довго ждати на ідейних наслідувачів. Ми цікаві, **хто буде черговий?**

— Музичні авдиції в гімназіях. Міністерство освіти видало інструкцію в справі музичних авдицій в гімназіях. Впродовж шкільного року управа гімназії має влаштувати бодай вісім музичних авдицій, що триватимуть по 45 мінут. Музична частина має тривати 30 мінут, її пояснення 15 мінут. Музичні авдиції зачислено до обовязкових шкільних занять.

— Одно непорозуміння. Наш „Маслосоюз" впровадив на ринок добірне масло в спеціяльному опакуванні по 1/4 кг., поміщуючи на ньому законом хоронений знак, чотиролистну конюшинку зі знаками М. С. Дрібна і несовісна конкуренція завела теж у себе подібне опакування, наслідуючи часом навіть охоронний знак М. С., щоби таким чином здезорієнтувати клієнтелю. Підчеркаємо, що **масло зі знаком М. С. є ґарантовано добірної якости** і не треба його якости замінювати за масло, яке має лише подібне опакування, за що домагаються неслушно вищої ціни. Звертайте пильно увагу на наш охоронний знак!

— Забезпечення шкільної молоді на вулицях. Шкільна влада наказала, щоб у вселюдних школах поучити молодь про приписи щодо поведінки на вулицях міст і публичних дорогах. Треба впоїти в дітей пересвідчення, що не вільно бавитися на вулицях і дорогах, не вільно ходити по їздні, тільки хідником. Переходити їздню треба найкоротшою дорогою біля місця, де перехрещуються вулиці. Крім того не вільно чіплятися з заду трамваїв, самоходів і возів.

— Поділ стипендій. Міністер освіти устійнив висоту стипендійного фонду для академічної молоді на новий шкільний рік. 80 проц. цього фонду буде розділений згідно з внесками поодиноких високих шкіл, а 20 проц. розділить міністерство між студентів I. року, абсольвентів і докторантів. Для молоді, що студіює у Львові, призначено: університет 169 тисяч зол., політехніка 87 тисяч, ветеринарійна академія 19.200 зол. і вища школа заграничної торговлі 8.400 зол.

— Новознайдені малюнки Шевченка. При розгляді збірок, сконфіскованих у приватних осіб підчас революції і які до цього часу знаходилися в повному неладі, винайдено 6 аркушів з альбому Шевченка підчас його перебування в Академії Мистецтв в Петербурзі. На аркушах велика скількість шкіців, які показують, що поет студіював малярство з великою докладністю. Одночасно віднайшли невідомий портрет Шевченка на ввесь зріст та малюнки, що відносяться до перевозу його тіла на Україну. Віднайдені річі тимчасом знаходяться в б. Музеї Тарнавського в Чернигові.

— **Жахлива родинна трагедія** розіграласїь в домі господаря Демка Шульгана в Корчині пов. Сокаль. Між батьком і 23-літним сином Евгеном були вдружені відносини через маєток. Колись син, що служив у Сокалі, прийшов до дому і підчас сварки стріляв з револьвера до своєї мачухи Теклі, кладучи її трупом. Опісля стріляв до батька, ранячи його в чоло, а третім вистрілом відобрав собі життя. Із залишеної записки виходить, що він прийшов зі Сокаля з рішеним заздалегідь пляном закінчити спір за маєток таким трагічним способом.

— **Незвичайна пригода** зустріла одного селянина на залізничому шляху під Тернополем. Коли переїздив поперек шин, нагло замкнулися по обох боках автоматичні рампи і віз не міг рушитися ні вперед ні взад. Не багато думаючи, селянин відпряг швидко коні і втік з ними на бік. Віз розбила машина в дрізки, але бодай коні вратувалися.

— **з Польщі.** У Свентохловіцях кинувся з II. поверху 19-літний учень торговельної школи Юзеф Кравчик і потовкся на смерть. Сталося це напроти дому, де мешкала Магдалина Церпял, яка йому зірвала. — У психіятричному заведенні під Гнізною помер серед проявів скаженини комівояжер з Кракова Гоец, якого перед 6 тижнями покусав скажений пес.

— **Большевицька комедія.** Офінор довідується з Риги, що за вістками з Москви большевики збираються справляти 25 річницю смерти Льва Толстого з нечуваною врочистістю, бо вони вважають цього письменника не лише своїм, а навіть одним з духових батьків большевизму. На свято має прибути велика скількість комуністичних письменників і лівих організацій з усіх кінців світу і в Ясній Поляні (маєтку Толстого в тульській губернії) все готується до їх приняття. Найцікавіше, що наркомос (міністер освіти) дав розпорядження познимати з хат села Ясна Поляна всі соломяні дахи і покрити їх черепицею, щоби показати чужинцям наочно досягнення совітського режіму. Місцева тульська газета негодує, що приказ міністра виконаний лише на половину, бо вправді дахи познимали, але нових з браку матеріялу не поробили і хати тимчасом стоять під осіннім дощем розкриті. Зате згідно з тим розпорядком у кожну хату привезено одно дитяче ліжко і цяцьки, очевидно на те, щоби чужинці могли переконатися, як большевики дбають про дітей. Таким чином большевики продовжують комедію, яка була в Ясній Поляні ще за життя Толстого, який сам ходив у мужицькій одежі, а керування маєтком передав управителеві, який дуже погано жив з селянами.

— **Велика пожежа** вибухла в Гаях під Львовом. Згоріло 9 господарств і 25 будинків. Вогонь згасила пожежна сторожа зі Львова. —

— **Зїзд лісників** з цілої Польщі відбувся в днях 3—6 у Львові. Зокрема відбувся зїзд інженерів лісників, абсольвентів львівської політехніки при участи професорів. Учасники звідали державні ліси в Микуличині, щоби познайомитися з методами лісної господарки й експльоатації гірських лісів.

— **Посвячення костела** в Магерові пов. Рава Руська відбулося 5 ц. м. при участи римо-кат. архиепископа Твардовського зі Львова. Новий костел побудовано на місці знищеного воєнними діланнями та ударом грому.

— **Львівська хроніка.** Анастазія Білінська (вул. Львівських Дітей 10) повідомила поліцію, що від кількох днів пропала її 14-літна донька Софія. — Пропав теж 20-літній Казимир Кендзерський, абсольвент VI. кл. гімн., що мешкав на Богданівці. — На вул. Сикстуській трамвайний віз розбив кінну дорожку Р. Менкеса, при чому перевернув на вулицю і знищив газову ліхтарню. — Казим. Кухарському, що положився на мураві біля парку, вкрав хтось маринарку з портфелем, в якому находилася щаднича книжочка на 1.350 зол., ріжні документи й золоте перо. — На вул. Набеляка і Калецькій увихався скажений пес і покусав три особи. Пса убив гицель.

— **Присуд на комуністів.** Перед судом присяжних у Самборі відбувся процес 10 комуністів під закидом, що належали до польської комуністичної партії й поширювали протидержавні летючки. Один з обвинувачених, Давид Рісплер відповідав крім того за нелегальний перехід совітської границі і пробував перекупити граничного сторожа. Боруха Крайсберга засуджено на 5 літ, Рісплера на 3, двох дальших на 2 роки і рік вязниці, а інших увільнено.

— **Велика буря** перейшла над Покуттям і наробила значного знищення. В Рожневі 13-літня В. Атаманюк згинула від грому, в Борщеві згорів дім. Поля заляло водою.

— **Велика пожежа** вибухла в Жидачеві в загороді Андрія Фльоркевича. Згоріла стодола зі збіжем, шопа зі сіном і ріжні господарські знаряди. Вогонь перекинувся на сусідів, наслідком чого згоріли загороди Стан. Ясінського і Мих. Найди. Загалом згоріло 7 будинків на шкоду 50 тисяч зол. Вогонь був підложений. В часі виношення річей з мешкання Фльоркевичева передала якійсь незнайомій жінці до хвилевого переддержання клунок з готівкою 2.500 зол. Одначе незнайома пропала разом з грішми. У звязку з пожежою арештовано кілька осіб.

— **Краєва хроніка.** На дім емер. учительки Ф. Маркевич у Калуші напали в ночі бандити й почали її душити, домагаючись грошей, але напасників сполошила служниця Н. Місярчак. — В Липиці Долішній пов. Рогатин залізничий потяг наїхав на віз, запряжений парою коней, причому згинула 15-літня Марія Криминяк. Візникові і коням не сталося нічого.

ВІД УКИ ДНЯ.

„Zew trombity“.

Прочитавши вчора „малюнок з „Фільми і життя“ Обсерватора, пішов і я подивитися на цю гуцульську фільму.

Направду цікава штука!

Вона пропагандивна від початку до кінця, але цікава річ: на два боки.

Старий бадьо говорить до польських „гарцежів“ по польськи. Але та польщина!

„Oj, wy molodeńki! W was nogi zdorowe. Idźcie na Huculszczyznu, w kraj moich didiw-pradidiw. Kochajcie Huculszczyznu, bo wona, ditky, myłeńka, a piękna, a naród tam dobryj, choroszyj:..“

І так „ценгем“ через цілу фільму.

Пригадує мені це передвоєнну історію в моїм селі.

Власник польовання йшов полем і побачив пса. Хотів до нього стріляти, але пес знюхав письмо носом і сховався між ноги свого господаря. Мисливий визвірився на селянина:

— Co wy, gospodarzu, sobie myślicie? Puszczacie psa na pole, żeby zające łapał?

Селянин оправдувався:

— **Ta to, proszy pana, takij maleńkyj piesko. Ta de jemu zajacia chwycić. Win jeszcze całkom ne maje zubyj. Ot tak trochu mliczka sobi spija, trochu kaszi pokosztuje, a na mnięso ani si nie podziwi.**

Коли я почув польську мову старого гуцула, то прийшло мені на думку, чи часом не заангажували до тої ролі отого селянина з мого села. Часи змінилися, польська мова стала державною, то й він дещо підовчився.

Але показалося, що ролю гуцула грає один з визначних акторів. В такому разі треба признати, що багато українських слів вимовляє майже правильно.

А сама фільма?

Гарні знимки з природи, гарні звичаєві образки — пропаганда Гуцульщини незла.

Має рацію обсерватор, коли пише, що тенденція фільми польонізаційна.

Гуцули, зукраїнщені під впливом невідрадних політичних обставин, почулися раптово чимсь іншим від усяких бойків, підгірян, чи подоляків. Мало того! Почулися племенем не гірським, а надморським, надбалтійським, кологдинським чи кологельським і в особі старого Гадіки затужили за морем. Узяв бадьо бесаги на плечі і одного дня помандрував напопереки до моря. Чи як приватна особа, чи як громадський пленіпотент — того фільма не каже, але імовірніше це друге, бо хто зна, чи гуцули не забанували за давним життям рибаків (не на пструги, а на фльондри) і за шумом морських „балванів“. По дорозі випадало спочити. От підчас такого відпочинку стрінули його пластуни. Бачать, сидить якась дивовижа під деревом і далі розпитувати. А він, розмовний старичок, далі розповідати їм про Гуцульщину.

І про весілля, і про дараби, і про танці, і про стриження овець, ну і про те, що стоїть у наголовку: про „тромбіту“.

А вкінці, не знать на що, розказав старий про Великдень.

„W nas na Welikdeń, to są różne zwyczaje. Dziewczyna daje łeginiowi pisanki, a on chowa ich do tabiwki.“

І перед глядачем прекрасна, незабутня сцена: Підходить гуцулка до легіня і дає йому писанку. А він подивився, усміхнувся, узяв писанку, пересунув вибивану табівку, а на табівці... тризуб.

Фільма, як я вже згадував, пропагандивна але — на два боки.

Галактіон Чіпка.

ДИВОГЛЯДИ.

ФЕНОМЕН ПРЯМОЛІНІЙНОСТИ.

Венеціян. покривч дахів Люїджі Буонавентура доказав уперше штуки, яка звернула увагу психольоґів і лікарів. Завязав собі очі і йшов простісько через площу св. Марка, ні разу не зійшовши вбік кривою лінією або колом. Його взяли під лікарську обсервацію.

ЖІНКИ У СМОКІНҐАХ.

Зимова мода в Ню Йорку приносить цього року новину для дам: смокінґи. На перших балях уже поприходили цариці моди у смокінґах ріжного коліру — чорних, синіх, темнозелених і сірих. До смокінґів носять дами мужеські капелюхи або низькі циліндри.

АРІЙЦІ НА СИНАЙСЬКІЙ ГОРІ.

На конгресі німецьких істориків у Бремен, шеф партійного бюра для закордонних звязків Розенберґ заявив: „Десять заповідей божих не жидівського походження, тільки арійського; жиди вкрали їх арійцям“. Історики не мали сміливости пригадати Розенберґові історії.

✝ ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Павло Банах, емер. професор учительського семинаря в Сокалі, помер у Львові 6. ц. м. З Покійним сходить в могилу зразковий педагог, один з найбільше активних колись діячів та організаторів культурного життя Сокальщини. Підчас української державности був Покійний шкільним комісарем Сокальщини та послом того повіту до Української Національної Ради. Довга скитальщина підчас світової та визвольної війни, побут в таборах, довга мандрівка з Гал. Армією на Вел. Україні, політична еміграція на Чехословаччині, — все це підірвало залізний організм Покійного і приспішило смерть. Помер в 67 р. життя. Похорони відбудуться у вівторок 8. ц. м. в год. 4 попол. з вул. Мучної у Львові на Личаківський цвинтар. В. Й. П.

Дописи.

РАДЕХІВЩИНА.

Великі торжества в Стоянові. З нагоди викінчення більших праць коло величавої церкви у Стоянові, а саме: докінчення малювання церкви, вирівнення її зовні та побудові імпозантних сходів і хідників з бетону — відбудеться там місія оо. Василіян від 13. до 20. жовтня. На закінчення (20. X.) Преосв. Ів. Бучко доконає обряду посвячення церкви. Стоянів сусідує з волинськими селами, тому сподіваються, що на місію прибудуть волинські земляки, які зжилися зі своїми братами з Галичини, а також прочани з околиці, що і так часто оглядають церкву і тішаться її обновою. Тут треба відзначити енергію пароха о. Дмитра Шуля, що піднявся у нелегких часах таких праць та особливо відзначити жертвенність громадянки Анастазії Писарчукової, що своїм коштом переводить малювання половини церкви. Поліхромію виконує мистець П. Ковжун.

—o—

СПОРТ.

ЛУГ I (ЛЬВІВ) — ГРАЖИНА (ЛЬВІВ) 6:1 (3:0).

Перша дружина львівського Лугу виграла у звичкому в дошешені товариські змагання з Гражиною. Цьо минулого року добула перше місце і чашу в турнірі несоюзних дружин у Львові. Для Лугу стріляли ворота: Жибір І. 3, Савчак 2, Жовтір II. 1.

ЛУГ II (ЛЬВІВ) — БУРСА ДЕКЕРТА II. 2:2 (2:0).

Резерва Лугу времісурала з II. дружиною Бурси. Оба змагання розіграно на грищі Лугу при вул. Вугецькій.

З МИТТЄВОГО ТУРНІРУ У ЛЬВОВІ.

Фінальні розгривки у миттєвому сімковому турнірі відбудуться в середу 9. ц. м. на Цитаделі. Участь беруть: Погонь І, Україна І і переможець змагань Рекорд — Світезь.

Програма: год. 15.20 Погонь І — Україна І, год. 15.50 Погонь І — переможець метчу Рекорд — Світезь; год. 16.20 Україна І — переможець метчу Світезь — Рекорд. Год. 17: роздача нагород.

Фінал турніру розіграють пунктовою системою. На випадок рівної кількости пунктів і рівного відношення воріт — відбудеться третя рішальна розгривка як до вислiду.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок 8. Х. год. 8. веч. Аб. 1. „Музика на вулиці".

Середа, 9. Х. год. 8. веч. Концерт ковальського хору.

Український Театр ім. І. Тобілевича

Ходорів:

8. Х. „Отаман-Пісня".

Львів:

9. Х. „Отаман-Пісня".

10. Х. „Дівча з Маслосоюзу".

Цирк „Арена", вул. Городецька ч. 37.

Вівторок, 8. жовтня дві вистави: в год. 4.15 попо. і 8.15 веч.

Середа, 9. жовтня дві вистави: в год. 4.15 попол. і в год. 8.15 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".
АПОЛЬО: „Вапусь" (Дикша).
АТЛЯНТИК: „Пепо" („Жінка за 1.000 рублів") фільма в рос. мов.
ВАНДА: „Федора", „Гено-Сатан".
ГРАЖИНА: „Дівчата в одностроях".
КАСІНО „Ідемо по щастя".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Чорт не жінка".
МАРУСЕНЬКА: „Чорт не жінка".
МІРАЖ: „Непотрібна дитина".
МУЗА: „Я збігла".
ПАКС: „Ніч чудес у Люрді".
ПАЛЯС: „Дві кlоасі".
ПАН. „Червоний султан" (Абдул Гамід) і додаток.
РАЙ Чарівна ніч.
СВІТ: „Провокатор Азев".
СОНЦЕ: „Біла одаліска", „В тіні хмародерів".
СТИЛЕВЕ: „Катюша" і ревія „Ланцюг щастя".
ТОН: „Ірена, королева пісні".
УТІХА: „Дон Хуан" і ревія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 8. травня 1935.

Відень (506,8) 12.05, 13.10 Концерт, 20.19 Муз. образці, 22.10 Смичк. квартет. **Брно** (325,4) 19.45 Спів. **Прага** (470,2) 20.20 Концерт, 21.30 Квартет Е-дур Ферштера. **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 21.30 „Ля Гавет де Монмартр". **Білгород** (437,3) 16.20 Форт. ресіталь, 20.00 концерт. **Берлін** (356,7) 16.00 Вес. вок. авд., 19.00 Рум. нар. пісні. **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.40 Камер концерт, 20.15 Академія в нагоди 350-ліття уродин Шіца (сп., муз.). **Кельн** (455,9) 17.00 Орх. концерт, спів. **Мінхен** (405,4) 16.10 Концерт солістів (сопр. і форт.). **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 13.40 Саксофон, 18.15 Концерт, 19.30 „Ріголетто" оп. Вердія. **Міляно** (221,2) 11.30, 19.15 Легка й розр. музика, 20.40 „І Монеді Фіорентіні" оп. Ранцата. **Рим** (420,8) 17.25 Легка музика, 22.00 Концерт солістів (муз., сп.).

Середа, 9. жовтня 1936.

Відень (506,8) 16.15 Твори К. Л. Урая в вик. солістів, 19.30 Симф. концерт. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 19.25 Міш. хор, 20.05 Концерт орх. **Париж** (1648) 16.00 Сен Саенсові твори, 21.00 Пісні. **Берлін** (356,7) 17.00 Популярна музика, 19.20 Пісні Вольфа (Льоман барит.). **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Легка музика, 20.45 Вес. авдиція, 23.00 „Персей і Андромеда", орат. Генделя **Кельн** (455,9) 16.15 Соната ч. 6. ц-моль Шуберта, 19.00 Моцартові твори (спів, муз.). **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 16.10 Пісні давніх мистців, 17.00 Вес. пополудне. **Будапешт** (549,5) 13.40 Форт. ресіталь, 19.45 Спів, 20.45 Концерт оп. орх. **Міляно** (221,2) 11.30 Популярна музика, 20.40 „Ля Сагредо" муз. неса Вітадінія. **Рим** (420,8) 13.00 Популярна музика, 19.45 Розривковий концерт, 22.05 Танк. музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 8. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авд. 6.33, 6.34 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл.; у перерві ок. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 „Бабине літо" для мол. дітей, 12.30 Концерт, 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт віденського квартету, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Великі та дрібні винаходи: Трицятиліття Айнштайнової теорії, 17.15 Із ріжних країн — із гр. пл., 17.50 Куток мови, 17.18 Промова мін. К. Перацького про будову шкіл, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, мист. життя, 18.45 Пісні й арії в вик. Л. Райхмана в супр. форт., 19.00 Відгомін ширякових змагань, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Музична гутірка, 20.10 Симф. концерт; у перерві: Веч. денник, Із суч. Польщі, 22.30 Европа по зниженій ціні, 22.45 Абісинія та сх. Африка очима поета, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Середа, 9. жовтня 1935.

9.00 Ранішня авдиція, 7,55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Модні трикотарські одяги, 12.30 Пісня та пісонька з гр. пл., 18.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт тріа, 16.00 Як забратися до будови шприха, 16.20 Скр. ресіталь, 16.45 Гутірка музика із слухачем радія, 17.00 Крилаті пера, 17.15 Концерт скандинавської музики, 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Концерт солістів (музика, спів), 18.30 Авдиція в честь Марії Конопніцької в 25-ліття смерти (відчит, спів, рецитац.), 19.00. Фейл. Антени в городі Перемислава, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.60 Актуальний репортаж, 20.00 Легка муз. в вик. орх., 20.41 Від ковпака до модного капелюха, 20.50 Веч. денник, 21.00 Творчість Шопена (відчит, скрипка, віольонч., форт.), 21.35 Жарти ораторського чортика — нарис Карла Іжиковського, 21.50 Здобутки медицини: Полові гормони, 22.00 Княжна та водопюга" ком. опера Польдінія на осн. Андерсена, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7-го жовтня ц. р. кооперативам платив за:

франко Львів.

1 кг	масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,74·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	2·80 „
1 л.	молока	0·15 „
1 л.	сметани	0·60 „
1 к.	яєць	3·80 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло, молоко і сметану сржана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 7. Х. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці франко подвір'я і таховисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 90 дкг.	за 1 кг.	·85 зо
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·90 „
Качки	„	0·75 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ГРОШІ.

На вчорашній варшавській біржі нотовано такі курси: Берлін 213.55, Голяндія 359.20, Льондон 26·40, Ню Йорк чеки 5.31, Ню Йорк кабель 5.31 і сім восьмих, Париж 35.01, Прага 21.98, Цюріх 174.20, Італія 43.40. У Львові долар у приватних оборотах 5.42. Акції Польського Банку 90.00.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва „Ремісничо-промислова Бурса" у Львові, відбудуться в суботу 19. жовтня 1935. в год. 6. (18) вечір у салі Т-ва „Зоря", вул. Вірменська 25. зі звичайним порядком нарад.

Подяка. Всім тим, що несли мені моральну й матеріяльну поміч в часі мого дволітнього побуту в тюрмах: равській, львівській і сяніцькій, а з окрема п. Д-рові Федакові — складаю оцією дорогою щире Спасибі. **Грицина Михайло**, б. політ. вязень.

Подяка.

Всім Вельми Шановним Членам Родини, Установам, Друзям, Знайомим і Надвірнянському Громадянству, які в якийнебудь спосіб віддали останню прислугу невіджалованому бл. п. Д-рові Іванові Саноцькому, адвокатові в Надвірній, а нам устно, письменно чи телеграфічно висказали співчування, складаємо щиру подяку. — **Олена з Савчаків Саноцька. Лідія Саноцька, Мр. Олександер Саноцький.**

Львів, у вересні 1935 р.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.